

До

Конституционния съд на  
Република България

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 187

Дата 31 май 1992 г.

*Конст. г. № 187/92 г.*  
*ИСКАНЕ*  
*за изменение на*  
*Наказателния кодекс*

от народни представители от 36-то Народно събрание  
на основание чл.150, ал.1, предложение 1 от  
Конституцията на Република България

за установяване противоконституционността  
на Закона за допълнение на Наказателния  
кодекс (ДВ, бр.54/3 юли 1992 г.)

Уважаеми господа конституционни съдии,

На 24 юни 1992 г. Народното събрание, с гласовете на депутатите на СДС и ДПС, прие допълнение на Наказателния кодекс. Беше създаден нов член 313б, в който се предвижда утежнена наказателна отговорност за лицата, които съгласно Закона за имуществото на БКП, БЗНС, ОФ, ДКМС, САБПФК и БПС задължително подават пред органите на властта.

При приемането на този закон и с неговото приемане се нарушават редица конституционни норми.

При приемането на закона беше нарушен чл.73 от Конституцията на Република България, който гласи: "Организацията и дейността на Народното събрание се осъществяват въз основа на Конституцията и Правилника, приет от него."

1. В нарушение на чл.66 от Правилника в Народното събрание не се имаше предвид обстоятелството, че във връзка с изменение на чл.313 от Наказателния кодекс беше постъпил и друг законопроект. Той беше внесен от трима народни представители - социалисти - Пламен Вълканов, Анна Караиванова и Мариана Христова. И този законопроект, както Законът за допълнение на Наказателния кодекс бяха разпределени на Законодателната комисия, която ги

разгледа и внесе в пленарно заседание за обсъждане и приемане. На заседанието от 24 юни т.г. без основание се гласува и отпадна без разглеждане, но не при обсъждане на дневния ред, а при обсъждане на самия закон, законопроектът на депутатите - социалисти, въпреки че те бяха спазили изискването на чл.66, ал.2 от Правилника.

2. Беше нарушена и разпоредбата на чл.68, ал.1-3 от Правилника. С гласуване депутатите от СДС и ДПС отказаха обсъждането на текстовете на второ четене и законът беше приет с тяхните гласове без обсъждане.

**С приемането на закон бяха нарушени следните конституционни текстове:**

1. На чл.6, ал.1 и 2 от Конституцията.

В Наказателния кодекс съществува чл.313, съгласно който се предвижда наказателна отговорност за лицата, които подадат декларация по силата на закон пред орган на властта и впишат в нея неверни, неистински обстоятелства или затаят истината. Предвиденото наказание е лишаване от свобода до три години или поправителен труд. С допълнението на Наказателния кодекс с чл.313б за също такова деяние, но вече извършено от лицата, задължени да подадат декларация по силата на Закона за имуществото на БКП, БЗНС, ОФ, ДКМС, САБПФК и БПС се предвижда необосновано и в нарушение на общите принципи на наказателната политика, визирани в чл.38 от Наказателния кодекс силно завишена наказателна отговорност от три до осем години лишаване от свобода.

Разграничението е само на базата на убежденията и политическата принадлежност на лицата по чл.313б от Наказателния кодекс. Такова разграничение е недопустимо както в посочения по-горе чл.6, ал.1 и 2 от Конституцията, така и от чл.7 от Всеобщата декларация за правата на човека от 1948 г., чл.4 от Международния пакт за икономическите, социалните и културни права от 1966 г. и чл.2 от Международния пакт за гражданските и политически права от 1966 г., ратифицирани от Република България съответно през 1970 и 1976 г. (ДВ, бр.43/1976 г.)

Такова разграничение е недопустимо и съгласно текста на чл.14 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи.

С приемането на чл.313б се нарушава принципът на чл.38 и чл.57, ал.1 от Конституцията на Република България.

- 3 -

2. В чл.15 от Международния пакт за граждански и политически права е казано, че: "Не може също така да се налага по-тежко наказание от това, което е било предвидено в момента на извършване на престъплението. Ако след извършване на престъплението законът предвижда налагане на по-леко наказание, престъпникът ще се възползва от него".

Подаването на декларации по Закона за имуществото на БКП, БЗНС, ОФ, ДКМС, САБПК и БПС беше в период когато действаше разпоредбата на чл.313, ал.1 от Наказателния кодекс поради което лицата, носещи наказателна отговорност следва да се ползват от по-лекия състав предвиден в този текст. Утежняването на наказателната отговорност в последствие, след извършване на престъплението е недопустимо, по смисъла на цитираната по-горе норма от Международния пакт.

Ако се приеме обаче, че чл.313, ал.1 не обхваща този вид престъпление, следва че по време на извършване на това деяние то не е било престъпление и по смисъла на редица международни норми, например чл.11, ал.2 от Всеобщата декларация на правата на човека, който гласи: "Никой не трябва да бъде осъден за действие или бездействие, което в момента на извършването му не е съставлявало престъпление по националните или международно-правните - тези лица не следва да носят наказателна отговорност".

Поради изложеното и на основание чл.149, ал.1, т.2 ви молим да установите противоконституционността на Закона за допълнение на Наказателния кодекс (ДВ, бр.54/3 юли 1992 г.).

За представител на народните представители, подписали искането определяме г-жа Мариана Христова с адрес: Народно събрание, стая 22, тел.87-77-98 или 887-23-58.

С уважение,  
народни представители:

1. Кармане Семеанов Христова.
2. Араману Ангелов Еремиев
3. Стоян Костянтинов Мванов
4. Кимур Вурмев Ванмаров
5. Ханаева Кимурова Тарета.
6. Кимур Емил.
7. Мван Тенев
8. Дитко Княкчиев - ;
9. Кенеранович Кенеранов
10. Манчо Великов Манчев.
11. Вурган Дж. Райков.
12. Курин Вейджанов Желев
13. Тана Михайлов - ;
14. Силеорач Велчев Силеорачов.
15. Тенев Мванов Мухоманов.
16. Дитко Савас Кимур -
17. Еман Филипов - ;
18. Перялка Дурайкова -
19. Веселин Стоянов Мванов -
20. Дитко Мванов Вормев
21. Александър Мванов Маринев
22. Еман Диткович Мостанчиев
23. Тончо Драганов Раичков.
24. Георги Тенков Желев.
25. Цветан Тенев Дурмев
26. Гинчо Маринев Павлов.
27. Минчо Тенев Минчев.
28. Васил Дитков
29. Тенев Тенев
30. Дитков Дитков

31. Василь Димитров Киселов
32. Иван Кисел
33. Савва Ковачев
34. Убо Атанасов
35. Кривоко Б. Трешков
36. Борис Банков
37. Станко Величкова
38. Иван Б. Стоянов
39. Кудини Станко Жукович
40. Кира Маркова
41. Стефан Стефанов
42. Коста Мил. Чапчев
43. Дюкна Ст. Дончева
44. Ива Георгиева Миленкова
45. Мария Николаева Милева
46. Георг Атанасов
47. Димитр Димитров
48. Оскар Величкова
49. Ано. Корачкова
50. Гюргина Курчева
51. Елизабет Дюков
52. Петрова Елена Кисел